

Pedagogisch Beleidsplan

Stichting Buitenschoolse Opvang et Nabuut
Parkstraat 72
1506 WE Zaandam
Versie 01-08-2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Missie en visie van et Nabuut	5
2.1 Missie.....	5
2.2 Visie	5
3. Visie op kinderen	6
4. Visie op opvoeden/pedagogische uitgangspunten.....	7
5. Pedagogische doelstellingen en pedagogische middelen	8
5.1 <i>Overzicht van de doelstellingen met een korte omschrijving</i>	8
5.1.1 Het bieden van een gevoel van veiligheid (emotionele veiligheid) en vertrouwen	8
5.1.2 Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden	8
5.1.3 Het bevorderen van persoonlijke competentie	8
5.1.4 Het bevorderen van sociale competentie.....	8
5.1.5 Het eigen maken van waarden, normen, cultuur	8
5.2 <i>Hoe bereiken we deze doelstellingen?</i>	9
5.2.1 Het bieden van een gevoel van veiligheid.....	9
5.2.2 Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden	11
5.2.3 Het bevorderen van persoonlijke competentie	12
5.2.4 Het bevorderen van sociale competentie.....	13
5.2.5 Eigen maken van waarden en normen, de ‘cultuur’	14
5.2.6 De Mentor	15
5.2.7 Structureel volgen van de ontwikkeling.....	17
5.3 <i>De samenstelling van de groepen</i>	18
6. Pedagogisch medewerkers	20
6.1 <i>De rol van de pedagogisch medewerker</i>	20
6.2 <i>Begeleiding en scholing</i>	20
6.3 <i>VOG / Personenregister</i>	21
6.4 <i>Vaste pedagogisch medewerkers</i>	21
6.5 <i>Stagiaires</i>	21
6.6 <i>Nieuwe medewerkers</i>	21
6.7 <i>Drie-uursregeling en halfuur regeling</i>	21
6.8 <i>Overlegstructuur</i>	22
7. Organisatie: een aantal praktische uitgangspunten	23
8. Contacten met ouders	24
8.1 <i>De ouder als klant</i>	24
8.2 <i>Samenwerking met ouders</i>	24
8.3 <i>Oudergesprekken</i>	24
8.4 <i>Medezeggenschap</i>	24
8.5 <i>Bereikbaarheid ouders</i>	24
9. Samenwerken met belanghebbenden	25
10. Veiligheid	26
10.1 <i>Kinder EHBO/ BHV</i>	26
10.2 <i>Beleid Veiligheid en Gezondheid</i>	26
10.3 <i>Calamiteiten</i>	26
10.4 <i>Omgang met film-, video en fotomateriaal</i>	26
10.5 <i>Pestprotocol</i>	26

10.6	Mishandeling of vermoedens hiervan	27
10.7	Aandachtfunctionaris Kindermishandeling	27
10.8	GGD-Inspectierapport	27
11.	Hygiëne	27
11.1	Schoonmaak	28
11.2	Persoonlijke hygiëne.....	28
12.	Voeding	28
12.1	Gezamenlijk eten	29
12.2	Tussendoortje tijdens de buitenschoolse opvang.....	29
12.3	Voedingsmiddelen	29
12.4	Diëten, allergieën en andere culturen	29
14.	Ziekte.....	29
14.1	Zieke kinderen	30
10.2	Toestemmingsformulier voor het toedienen van medicijnen	30
10.3	Kinderziektes	30
10.4	Hoofdluis.....	30
15.	Procedures en reglementen.....	31
15.1	Privacyreglement.....	31
15.2	Klachtenreglement	31
15.3	Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld	31
15.4	Vier ogen principe.....	32
15.5	Wennen	32
16	Bijlagen	32
16.1	Het Vier ogen principe	33
16.1.1	Inleiding	33
16.1.2	Wat wordt bedoeld met vier ogen principe	33
16.1.3	Richtlijnen voor de uitvoering:	33
16.1.4	Proces	33
16.2	Het vier ogen principe vertaald in et Nabuut beleid	34
16.2.1	Inleiding	34
16.2.2	Uitwerking.....	34
16.3	Wennen	35
16.3.1	Het intakegesprek.....	36
16.3.2	De wenprocedure.....	36
16.3.3	Wennen bij plaatsing in meer dan één stamgroep.....	37
16.3.4	Wennen voor kinderen die doorstromen naar een andere groep	37
16.3.5	Wennen van het kind op een extra (incidentele) opvangdag	37
16.3.6	Open deuren beleid – verlaten van stamgroep bij spelactiviteiten.....	37

1. Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid van de Stichting Buitenschoolse Opvang et Nabuut.

‘Hoe we tegen kinderen aan kijken, ‘wat we belangrijk vinden voor kinderen en wat ze nodig hebben’, ‘hoe doen we dat’, ‘waarom doen we dat zo?’ zijn vragen waar dit pedagogisch beleid een antwoord op wil zijn. Vaak globaal, soms meer in detail.

Medewerkers moeten er richting en inspiratie voor hun pedagogisch handelen aan kunnen ontleen, ouders moeten een duidelijk beeld krijgen van wie et Nabuut is, wat de pedagogische visie is en wat zij op basis daarvan kunnen verwachten m.b.t. het pedagogisch handelen op de naschoolse opvang.

Uitgangspunt is een algemeen pedagogisch beleid met visie en doelstellingen die voor alle leeftijdsgroepen van toepassing zijn. Er is geen aparte opsplitsing gemaakt in leeftijdscategorieën: accenten kunnen verschillen, de grote lijn is gelijk.

Dit pedagogisch beleid is tot stand gekomen in een projectgroep bestaande uit een vertegenwoordiging van groepsleiding, de school en de ouders.

Elk jaar is er een evaluatie gepland. De evaluatie zal onderwerp zijn in de overleggen van bovengenoemde groep.

2. Missie en visie van et Nabuut

2.1 Missie

et Nabuut is een buitenschoolse opvangonderneming met een maatschappelijke doelstelling, gerelateerd aan de doelstellingen van de openbare basisschool et Buut. Alleen kinderen van et Buut mogen namelijk gebruik maken van de buitenschoolse opvang die et Nabuut biedt.

Voor alles streven wij ernaar dat kinderen bij ons in betrokken en betrouwbare handen zijn door hoge kwaliteitseisen te stellen aan ons handelen en aan onze voorzieningen.

Dat bereiken wij door:

- het kind centraal te stellen in ons handelen
- zoveel mogelijk vraaggerichte diensten aan te bieden
- op pedagogisch vernieuwende en verantwoorde manier opvang te bieden

2.2 Visie

et Nabuut biedt pedagogisch verantwoorde buitenschoolse opvang die leuk en aantrekkelijk is voor kinderen van 4-12 jaar en reikt elementen aan voor een goede startpositie in de maatschappij.

Dat bereiken wij door:

- het aanreiken van sociale vaardigheden
- respectvolle omgang met elkaar
- het geven van ruimte en het stellen van duidelijke grenzen
- het aanreiken van creatieve, uitdagende en stimulerende activiteiten en omgeving
- het creëren van een “thuisgevoel”

Het pedagogisch beleid vormt een ‘vertaling’ van de missie en visie van de organisatie. Het geeft richtlijnen voor het handelen en voor de omgang met de kinderen.

3. Visie op kinderen

Onze visie op kinderen:

- kinderen hebben veel mogelijkheden in zich (kinderen zijn competent)
- elk kind heeft zijn eigen aard, eigen karakter, al van geboorte af, maar wordt ook verder ontwikkeld en gevormd door ervaringen die het opdoet
- een kind mag zijn wie het is: het feit dat mensen verschillen beschouwen wij als een basisgegeven (we waarderen de verschillen tussen kinderen)
- kinderen moeten nog veel ontdekken en meekrijgen voor ze zelfstandig in de maatschappij kunnen functioneren
- kinderen zijn belangrijk: zij zijn degenen die de maatschappij in de toekomst vormgeven

4. Visie op opvoeden/pedagogische uitgangspunten

Aan opvoeden zijn twee kanten te onderscheiden:

- een kind begeleiden en stimuleren zich te ontwikkelen met wat het in zich heeft
- een kind leren zijn weg vinden in de wereld om hem heen

Wederzijdse beïnvloeding speelt een rol binnen de opvoedingsrelatie. Het kind en de pedagogisch medewerker beïnvloeden elkaar door de manier waarop ze met elkaar communiceren, hoe ze met elkaar omgaan. Ook de bredere omgeving rond een kind heeft invloed op de ontwikkeling en vormt het kind. Dat zie je terug in gedrag, maar ook in gevoelens als plezier of verdriet.

Onze pedagogische uitgangspunten

- ✓ Wij gaan uit van een *positieve benadering* van kinderen. Wij willen kinderen stimuleren en aanmoedigen. We waarderen elk kind zoals het is. Respect in de omgang vinden wij fundamenteel.
- ✓ We vinden het belangrijk dat *het kind zich prettig voelt* in de buitenschoolse opvang, dat het zich op zijn gemak voelt en plezier heeft.
- ✓ Wij vinden het belangrijk om *in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen*. Dat kan gaan om duidelijk aangegeven concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar ook om vragen of behoeften, die minder uitgesproken zijn.
- ✓ *Goed luisteren en kijken naar kinderen* vinden wij essentieel. Wij stemmen onze benadering, gedrag en handelen, af op wat kinderen individueel en binnen de groep inbrengen en nodig hebben.
- ✓ Kinderen kunnen veel en hebben vaak meer in zich dan je onmiddellijk ziet. Wij vinden het belangrijk om elk kind *veel verschillende ervaringen* te bieden, zodat het zich kan ontwikkelen en ontplooien. Zo bieden wij mogelijkheden om “eruit te laten komen wat er in zit”.
- ✓ Wij geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen, maar we geven ook grenzen aan waar dat nodig is. Kinderen moeten kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen, kunnen uitproberen, de wereld verkennen en hun eigen mogelijkheden daarin zien en ervaren. *Uitdaging is belangrijk en vraagt om een balans met de behoefte aan fysieke en emotionele veiligheid*. We zoeken steeds naar een zorgvuldige en bewuste balans tussen de noodzakelijke veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, en het bieden van uitdaging in de omgeving, de activiteiten en het speelmogelijkheden.
- ✓ Wij zorgen ervoor dat ons handelen niet verschilt van het handelen van de leerkrachten op obs et Buut.

Een buitenschoolse opvang is een opvoedingsmilieu, waar kinderen andere kinderen en andere volwassenen ontmoeten. Een buitenschoolse opvang biedt niet alleen een veilige en verantwoorde opvang maar ook opvoeding. In al het handelen en omgaan met kinderen zijn pedagogische aspecten verweven. Pedagogisch medewerkers zijn medeopvoeders in nauwe samenspraak met ouders. Wij bepalen ons niet tot één specifieke pedagogische richting. Vanuit onze visie op kinderen en onze visie op opvoeden, benutten we inspiratie en ideeën uit verschillende opvoedkundige stromingen.

5. Pedagogische doelstellingen en pedagogische middelen

De indeling van de pedagogische doelstellingen is ontleend aan het model van M.Riksen-Walraven². Het oorspronkelijke model omvat vier doelstellingen, hieronder genoemd bij 5.1. In dit pedagogisch beleid vormt 5.1.2 een extra aanvulling.

5.1 Overzicht van de doelstellingen met een korte omschrijving.

5.1.1 Het bieden van een gevoel van veiligheid (emotionele veiligheid) en vertrouwen

Dit is de basis van elk handelen in de buitenschoolse opvang. Elk kind heeft een vertrouwd en veilig gevoel nodig. Als het kind zich veilig voelt, kan het de wereld aan en durft het de omgeving te gaan verkennen en te gaan ontdekken.

5.1.2 Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden

Elk kind verwondert zich over de wereld om hem heen. Het ontdekt, leert en ontwikkelt zich als het de ruimte krijgt om zelf dingen uit te proberen en te ervaren. We willen het kind daarom een omgeving, spelmogelijkheden en activiteiten bieden die uitnodigen en uitdagen tot verwondering.

5.1.3 Het bevorderen van persoonlijke competentie

Met persoonlijke competentie worden persoonskenmerken bedoeld als weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Het kind kan hierdoor problemen adequaat aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden. Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft, welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties.

5.1.4 Het bevorderen van sociale competentie

Sociale competentie omvat vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg vinden in een groep, samenwerken, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. In de interactie met andere kinderen, met andere volwassenen, de ervaring van “in een groep zijn” en daar je weg in vinden, ervaren en ontdekken kinderen wat wel en niet werkt in de omgang met elkaar.

5.1.5 Het eigen maken van waarden, normen, cultuur

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden, normen, regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij. De buitenschoolse opvang is een veel bredere samenlevingsvorm dan het gezin. Kinderen ontmoeten er veel verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen, waarden en vaak ook verschillende culturen. De groep biedt mogelijkheden om zich de algemeen geldende waarden, normen en regels van de samenleving, eigen te maken.

‘Competentie’ betekent weten (kennis) en kunnen (vaardigheden). Weten wat er van je verwacht wordt, weten wat je kunt of weten hoe het in elkaar zit en hiermee kunnen omgaan, hiernaar handelen. Letterlijk betekent competentie ‘bekwaamheid’.

² Riksen-Walraven, M. (2004). Pedagogische kwaliteit in de buitenschoolse opvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria. In: IJzendoorn, R.van, Tavecchio, L., Riksen-Walraven, M., *De kwaliteit van de Nederlandse buitenschoolse opvang* (pp 100-124). Amsterdam: Boom

5.2 Hoe bereiken we deze doelstellingen?

We kunnen vijf pedagogische middelen onderscheiden die we gebruiken of inzetten/toepassen om de doelstellingen te bereiken. Dit zijn:

- a. Pedagogisch medewerker-kind interactie
- b. De groep, de rol en invloed van de groep kinderen en volwassenen
- c. De binnen- en buitenruimte, de inrichting en het gebruik van de ruimte
- d. Activiteiten, wat het kind kan doen of ondernemen (ontdekken, onderzoeken, uitproberen)
- e. Spelmateriaal, alles waarmee het kind kan spelen

Deze ‘pedagogische middelen’ benutten we bij alle vijf genoemde doelstellingen.

Op de volgende pagina’s wordt uitgebreider op elk van de in 5.1 genoemde doelstellingen ingegaan.

Toegelicht wordt wat de doelstelling inhoudt en vooral op welke manier we daar aandacht aan besteden. De hierboven genoemde pedagogische middelen zijn daar in verweven. Soms in de inleidende tekst, soms in voorbeelden.

³ Hoex, J. (2004). *Pedagogische kwaliteit op orde*. Een ordeningsinstrument voor het opstellen of bijwerken van pedagogisch beleid. Utrecht: NIZW.

5.2.1 Het bieden van een gevoel van veiligheid *Emotionele veiligheid en vertrouwen, goede zorg*

Het bieden van een gevoel van veiligheid vormt de pedagogische basis in de naschoolse opvang. Een veilig en vertrouwd gevoel draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Het is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling. Vanuit een gevoel van vertrouwen en veiligheid kunnen en durven kinderen op onderzoek uit te gaan en te gaan ontdekken. Vanuit een gevoel van vertrouwen durft het ook zichzelf te zijn.

De groepsleiding, de andere kinderen in de groep, de inrichting van de omgeving, de structuur van de dag en organisatie op de groep, zijn allen ‘bronnen’ van veiligheid.

De pedagogisch medewerker-kind interactie is een belangrijk pedagogisch middel om het kind een gevoel van veiligheid te bieden.

De basishouding is een positieve benadering van de kinderen met een opgewekte, vriendelijke, uitstraling met warmte en hartelijkheid. We laten op een positieve manier merken dat we betrokken zijn bij het kind, ‘zijn er’ voor het kind, proberen ons in het kind te verplaatsen. Zo voelt een kind dat het op ons terug kan vallen.

We dragen zorg voor een prettige sfeer, waarin het kind zich welkom voelt en op zijn gemak is, zodat het zich “thuis” voelt. Humor en met elkaar plezier maken vinden wij belangrijk.

We kijken en luisteren met aandacht naar elk kind en letten op verbale en non-verbale signalen, houden goed in de gaten hoe het kind zich voelt en passen ons pedagogisch handelen aan aan wat het kind nodig heeft. Het kind leren kennen en weten wat hoort bij dit kind. We hebben oog voor de eigenheid van elk kind, staan open voor het kind en geven het de ruimte.

We letten op onze ‘toon’ als we met de kinderen praten en op onze eigen houding. Zorgen voor positieve aandacht, met versterking, stimulering van positief gedrag en ondersteuning. We proberen in te schatten wat het kind begrijpt en kent en houden hier rekening mee.

Als een kind voor de eerste keer op de buitenschoolse opvang komt, zorgen we er voor dat het zich snel thuis voelt. Het kind zal geleidelijk de groepsleiding en de ruimte leren kennen. Een groot plus is natuurlijk dat het de meeste andere kinderen al kent. Ze komen immers allemaal van dezelfde school. Meestal zijn er ook kinderen uit dezelfde klas aanwezig.

Duidelijkheid en structuur zijn belangrijk om een veilige basis te creëren. Elk kind heeft het nodig om te weten wat er kan en niet kan, te weten waar het aan toe is. Dat geeft rust en veiligheid. Er kan veel op de buitenschoolse opvang, maar er zijn ook grenzen. Zonder structuur en regels ontstaat al gauw chaos. We zorgen ervoor dat we helder zijn in wat we verwachten en in wat er kan en niet kan. We weten met elkaar waarom we bepaalde regels hebben afgesproken.

De manier waarop het programma van de middag of de hele dag is opgebouwd speelt een rol bij het bereiken van een gevoel van veiligheid. Ook het spel- en activiteitenaanbod is van invloed op de emotionele veiligheid.

Het bieden van structuur en duidelijkheid zijn factoren die maken dat kinderen weten waar ze aan toe zijn. Dat draagt bij aan een veilig en vertrouwd gevoel. We brengen daarom structuur aan in de indeling van de middag of de hele dag en zorgen voor ritme en continuïteit. We hebben afspraken over gebruik van speelmaterialen.

We gaan bij de indeling van de middag of de dag uit van wat de kinderen nodig hebben en wat de kinderen aangeven en wijken daarom soms ook af van voorgenomen programma's of vaste patronen. Het kind staat ook hierin centraal.

Het kind is op de buitenschoolse opvang aan onze zorg toevertrouwd en van goede verzorging afhankelijk. We hebben afspraken over gezonde voeding, (voedsel)hygiëne en goede lichaamsverzorging.

Bij binnenkomst worden kinderen welkom geheten: er wordt aandacht gegeven aan de ontvangst. Bij nieuwe kinderen of schuchtere kinderen of gewoon als een kind dat even nodig heeft, biedt de pedagogisch medewerker extra aandacht en ontfermt ze zich over het kind.

Ook het gebruik van rituelen en vaste punten in het programma van de middag of de hele dag zijn belangrijk om een groepsgevoel en een gevoel van vertrouwdheid te creëren. Met elkaar rituelen maken en delen van ervaringen. Maar als een kind juist graag zijn eigen gang gaat en op zichzelf wil spelen, dan krijgt het daarvoor de ruimte. We kijken goed naar kinderen en letten op wat elk kind nodig heeft.

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen zien en ontdekken wat er verder te beleven is in de buitenschoolse opvang. Als ze zich voldoende veilig voelen, gaan ze vaak uit zichzelf al verder kijken dan de eigen groep. Kinderen krijgen daar de ruimte voor. We zorgen hierbij wel voor een bepaalde structuur, herkenbaar voor het kind, zodat het weet waar het aan toe is.

Door bewust kleurgebruik en materiaalkeuze zorgen we voor een prettige sfeer in de naschoolse opvang. We willen een uitnodigende ruimte creëren, waar de kinderen zich op hun gemak voelen. Een huiselijke, kindgerichte sfeer vinden we belangrijk.

Vaak zullen we kiezen voor de lichtere, rustigere kleuren als basis. In de verdere aankleding kunnen sfeerbepalende accentkleuren worden gebruikt.

Bij de inrichting van de verschillende ruimten maken we ook hoekjes en aparte plekken met verschillende uitstraling. Daarbij zorgen we ook voor hoeken waar kinderen zich kunnen terugtrekken als ze daar behoefte aan hebben.

We letten er daarnaast op dat de ruimte zo is ingedeeld, dat het kind de pedagogisch medewerker 'steeds' in de gaten kan houden als het dat nodig heeft. We richten de naschoolse opvang zo in dat het kind zich veilig voelt om zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking uit te gaan.

Door herkenbaarheid van gebruik van de verschillende ruimten en hoeken daarbinnen, weet het kind waaruit het kan kiezen. Dit kan doordat er structuur is in de inrichting (weten waar welk speelgoed te vinden is) of door aankleding (zien wat er te doen is). Zo weet een kind waar de verkleedkleden te vinden zijn en waar het kan puzzelen of lezen. We maken afspraken over gebruik van de ruimte zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er kan en mag. We hebben regels over de fysieke veiligheid om ongelukken te voorkomen.

In de aankleding van de ruimte en bij een activiteit bijv. in het kader van een thema op school maken we ook gebruik van dingen die de kinderen of ouders van school of van thuis meenemen. Dat kan variëren van foto's van school/thuis tot bladeren die met de ouders samen van een boswandeling zijn meegenomen. Zo ontstaat betrokkenheid wat het kind een gevoel van vertrouwdheid geeft. Het verbindt de buitenschoolse opvang met school en met thuis.

5.2.2 Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden

Elk kind verwondert zich over de wereld om hem heen. Het ontdekt, leert en ontwikkelt zich als het de ruimte krijgt om zelf dingen uit te proberen en te ervaren. We willen het kind daarom een omgeving, spelmogelijkheden en activiteiten bieden die uitnodigen en uitdagen tot verwondering. Een omgeving en mogelijkheden die nieuwsgierig maken en waar wat in en mee te beleven is.

We bieden het kind mogelijkheden om te kiezen en willen de keuzes van kinderen respecteren. Dit betekent niet dat we kinderen altijd maar gewoon hun gang laten gaan: we bieden ook structuur en houvast, maar letten er steeds op dat kinderen vooral veel zelf kunnen ontdekken en ervaren.

We houden rekening met individuele verschillen tussen kinderen. Het accent ligt op spel, fantasie en expressie.

Door de naschoolse opvang als geheel en in samenhang met externe organisaties te gebruiken ontstaan meer mogelijkheden. Zo kunnen er verschillende activiteiten aangeboden worden op diverse plaatsen, waar kinderen naar toe kunnen gaan en waar ze zo meer en uiteenlopende ervaringen op kunnen doen.

Bij het aanbod aan spelmaterialen, bij de inrichting en activiteiten letten we op variatie, waarbij aan zo veel mogelijk verschillende ontwikkelingsgebieden aandacht wordt besteed. Zo zorgen we ervoor dat elk kind ervaringen opdoet binnen diverse ontwikkelingsaspecten.

- Lichamelijke ontwikkeling (grote en fijne motoriek) en zintuiglijke ontwikkeling (voelen, ruiken, proeven, horen, zien) voorbeelden grote motoriek: lopen, rennen, klimmen, een bal gooien, voetballen, bewegingspel, buiten spelen / fijne motoriek: een toren bouwen, een potlood gebruiken, een puzzel maken, knutselen, knikkeren, timmeren en zagen / zintuiglijke ontwikkeling: geluiden ontdekken, proeven hoe iets smaakt, verschil voelen tussen klei en zand
- Cognitie (waarnemen, denken, probleem oplossen): begrippen als hoog-laag, klein-groot, boven-onder, ontdekken van verhoudingen, vorm, kleur, puzzelen, gezelschapsspel

- Taal-/ spraakontwikkeling: verwoorden wat je doet en wat je ziet, vertellen, voorlezen, maar ook samen zingen, rijmpjes en gedichten, luisterspelletjes
- Ontwikkeling van creativiteit en fantasie: fantasiespel en verkleeden, poppen en poppenkast, toneelspel, expressie met verschillende materialen (ook kosteloos en natuurlijk materiaal), tekenen, schilderen, kleien, muziek maken, bouwen met technische materialen.

We vinden het belangrijk dat er “open” materiaal aanwezig is, dat veel mogelijkheden biedt voor exploratie, spel, creativiteit en expressie. Voorbeelden hiervan zijn huis-tuin-en-keuken spullen, kosteloos materiaal, expressiemateriaal, natuurlijke materialen (bladeren, takjes), zand-water-klei, maar ook niet-voorgeprogrammeerd constructiemateriaal als blokken.

Het gaat ons in het spel vooral om het proces van ontdekken en ervaren; we stellen niet het resultaat centraal. We bouwen voort op waar het kind in zijn ontwikkeling aan toe is. We geven het de ruimte en bieden de mogelijkheid om net een stapje verder te komen.

Kinderen in de basisschoolleeftijd willen bijzondere, spannende, leuke, gevarieerde activiteiten kunnen doen, maar hebben daarnaast vooral ook de behoefte om vrij te zijn en met hun vrienden en vriendinnen te kletsen en juist “niets te hoeven”. We bieden een omgeving waarin uitdaging te vinden is en de gelegenheid om heel verschillende “dingen te doen”, maar ook ontspanning en je eigen gang gaan (lekker kletsen en uitrusten). We betrekken de kinderen uitdrukkelijk bij wat er op de buitenschoolse opvang te doen is. Aan de inbreng van de kinderen zelf hechten wij veel waarde.

We vinden buitenspelen en liefst dagelijks naar buiten gaan belangrijk voor kinderen. Buiten kun je heerlijk rennen, ravotten en ballen

5.2.3 Het bevorderen van persoonlijke competentie

Met persoonlijke competentie worden persoonskenmerken bedoeld als veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Het kind kan hierdoor problemen adequaat aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden. Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft, welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties (bijv. geduld en afwachten, of juist initiatief nemen en doorzetten)

Door de manier waarop wij met de kinderen omgaan, hoe de kinderen in de groep met elkaar omgaan, door de inrichting van de ruimten en door de mogelijkheden die het speelmateriaal en de activiteiten bieden, bevorderen wij de persoonlijke competentie van het kind.

Deels is dit al meer in het algemeen aan bod gekomen bij “Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden” (hoofdstuk 5.2).

Wij benaderen het kind respectvol en positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar kleine probleempjes op te lossen. Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind.

Wij stimuleren de zelfstandigheid van elk kind en doen dat gedoseerd en passend bij de ontwikkeling en de leeftijd van het kind. Zo kunnen kinderen bepaald speelmateriaal zelf pakken en is de ruimte zo ingericht dat kinderen weten wat ze waar kunnen vinden en waar kunnen doen.

Wij observeren, interpreteren, ondersteunen waar nodig of bieden het kind juist wat extra uitdaging om een stapje verder te komen.

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijv. samenspel, fantasiespel, naspelen/meespelen. Door te leren winnen en verliezen, door lastige situaties zélf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en mogelijkheden te ontdekken (iets proberen wat je eerst niet durfde), door dingen zélf te maken en daar complimenten voor te krijgen, leren kinderen wat zij kunnen (wat vind je heel leuk om te doen, waar ben je goed in) en wie ze zijn.

Wij bieden daarom een grote variatie in activiteiten, in speelmogelijkheden en in spelmaterialen, zowel binnen als buiten. De verschillende kwaliteiten die groepsleiding heeft zetten wij hierbij bewust in. Ook activiteiten buiten de naschoolse opvang leveren een scala aan ervaringen op.

5.2.4 Het bevorderen van sociale competentie

Sociale competentie omvat vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg vinden in een groep, samenwerken, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

In de interactie met andere kinderen, met andere volwassenen, de ervaring van “in een groep zijn” en daar je weg in vinden, ervaren en ontdekken kinderen wat wel en niet werkt in de omgang met elkaar. Kinderen ontwikkelen hierdoor hun sociale vaardigheden en hun kennis hierover. Belangrijke competenties om goed te kunnen functioneren in de maatschappij.

De buitenschoolse opvang biedt veel mogelijkheden voor interacties en groepsprocessen. De kinderen spelen soms in een grotere groep, soms in een klein groepje of met zijn tweetjes. Soms met leeftijdgenootjes en dan weer met oudere of juist jongere kinderen. Ze kunnen binnen de eigen groep, maar ook met andere kinderen in de buitenschoolse opvang samen spelen, krijgen een band met elkaar en gaan vriendschappen aan. Ze leren de groepsleiding van de eigen groep, maar ook van de andere groep kennen.

Hierdoor ontdekken ze hoe ze met heel verschillende mensen kunnen omgaan in uiteenlopende situaties.

Samen iets maken, delen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar vertrouwen, je inleven in een ander maar ook voor jezelf leren opkomen, elkaar helpen, zijn ervaringen die kinderen dagelijks meemaken in een groep. Met elkaar nieuwe ontdekkingen doen, een fantasiespel verzinnen, winnen en verliezen, samen plezier hebben, leuke dingen doen, maar ook ruzies oplossen, verdriet delen en troosten.

We stimuleren positieve interactie tussen de kinderen en geven kinderen de ruimte om de eigen weg te vinden in het contact. Ook als er onenigheid of kleine conflicten ontstaan tussen kinderen. Kinderen kunnen die vaak op een goede manier oplossen als ze daar de gelegenheid voor krijgen.

De pedagogisch medewerker is gericht op positieve interactie en heeft een voorbeeldfunctie. Zo leren kinderen van elkaar en van de pedagogisch medewerker hoe ze op een rustige, open manier ruzies en conflicten kunnen oplossen en hoe ze deze kunnen voorkomen. De pedagogisch medewerker ziet van een afstandje toe en houdt in de gaten of de kinderen er zelf uitkomen. Ze geeft waar nodig, hulp, ondersteuning, advies. Per situatie schat de pedagogisch medewerker in wat dít kind nodig heeft. Ze sluit daarbij aan op de ontwikkelingsfase en leeftijd van het kind.

We respecteren kindervriendschappen en houden rekening met de verschillende en wisselende behoefte en ontwikkeling van de kinderen om samen of juist liever individueel te spelen.

We zorgen dat de inrichting van de ruimtes en het aanbod van spelmaterialen en activiteiten uitnodigt tot sociale interacties. Door bijvoorbeeld verschillende hoeken in te richten kunnen kinderen min of meer ongestoord naast elkaar spelen, terwijl ze tegelijk makkelijk naar een andere plek kunnen lopen en kunnen zien wat andere kinderen doen. Door op een structurele en afgewogen manier ook de andere ruimten te gebruiken ontstaat er nog meer gelegenheid om andere kinderen te ontmoeten, ook uit andere leeftijdsgroepen.

5.2.5 Eigen maken van waarden en normen, de 'cultuur'

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden, normen, regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij.

De naschoolse opvang is een veel bredere samenlevingsvorm dan het gezin. Kinderen ontmoeten er veel verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen, waarden en vaak ook verschillende culturen.

De groep biedt mogelijkheden om zich de algemeen geldende waarden, normen en regels van de samenleving, eigen te maken. Wat de algemeen geldende waarden en normen zijn, is niet altijd eenvoudig concreet te maken. Het is vaak vooral een intuïtief gevoel: "zo gaat dat hier", "zo doen we dat". Deels komt dit omdat we de waarden en normen ons zo eigen gemaakt hebben dat we niet meer anders weten en ze "zo gewoon" en voor de hand liggend vinden. Pas bij de ontmoeting met andere culturen zien we dan dat wat voor ons "zo gewoon" is, niet voor iedereen en overal geldt.

Ook het onderscheid tussen wat een norm is en wat we een waarde vinden is niet altijd eenduidig. Vaak zijn de regels in een groep de vertaalslag van de waarden en normen, de afspraken over hoe we met elkaar en met de omgeving omgaan. We hebben dan ook geen regels om de regels (geschreven of ongeschreven), maar weten waarom die er zijn.

We verstaan onder waarden, normen en regels het volgende:

- waarden gaan over wat we met elkaar belangrijk vinden
- normen gaan over wat we in het gedrag goed vinden (en niet goed): hoe "hoort het"
- regels zijn de praktische vertaling van de waarden en normen.

In deze paragraaf zullen we niet strak het onderscheid hanteren.

Waarden en normen worden weerspiegeld in rituelen en gewoonten, in regels op de groep, in sfeer en aankleding van de ruimten, in het handelen van de pedagogisch medewerker, in de manier van omgaan met elkaar.

Belangrijke waarden en normen die we willen uitdragen:

- Respect voor elkaar, mensen in hun waarde laten en de ruimte geven om te zijn wie hij is
- Gelijkwaardigheid: de een is niet meer of beter dan de ander.
- Waardering voor elkaar .
- Positieve, vriendelijke en open manier van omgaan met elkaar
- Eerlijkheid
- Aandacht voor elkaar, naar elkaar luisteren, belangstelling tonen en betrokkenheid
- Tolerantie en verdraagzaamheid, rekening houden met elkaar

- Een ander helpen als deze hulp nodig heeft
- Anderen geen pijn doen, geen schade aan iemand toebrengen of iemand in gevaar brengen, geweldloosheid
- Zorg en aandacht voor de omgeving, voor natuur en milieu, en zorgvuldig omgaan met materialen
- Verantwoordelijkheidsgevoel

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het uitdragen en voorleven van waarden en normen; wij zijn ons hiervan bewust. In de bejegening van anderen, in de manier van omgaan met de omgeving, in de gewoonten op de groep en in de buitenschoolse opvang zien we terug wat we belangrijk en goed vinden. Kinderen verkennen de grenzen en willen weten wat van hen verwacht wordt. Jonge kinderen wéten nog niet wat goed is en wat niet goed. Ze kunnen dat niet uitleggen. Ze leren door ervaring en ontdekken waar grenzen zijn en wat er van hen verwacht wordt. Ze zien van de pedagogisch medewerkers wat goed is en wat niet goed.

We leven voor, geven het goede voorbeeld, en leggen uit wat er van een kind verwacht wordt.

Uitgangspunt is een positieve houding. Dat betekent dat gewenst gedrag wordt beloond met een compliment, met speciale aandacht. Soms zoekt een kind bewust de grenzen op. We maken afspraken met het kind en maken duidelijk wat de regels zijn in de buitenschoolse opvang en waar de grens is, als een kind hier tegenaan loopt.

Als een kind echt onacceptabel gedrag vertoont of normen/grenzen overschrijdt zijn er verschillende mogelijkheden om te handelen. Voorbeelden zijn het aanspreken op het ongewenste gedrag en benoemen van gewenst gedrag, waarschuwen, maar ook het gedrag negeren, het kind afleiden, even uit de conflictsituatie halen om weer tot rust te komen (overigens nooit buiten het zicht van een locatiemanager).

Hoe precies gehandeld wordt, is afhankelijk van verschillende factoren als leeftijd, ontwikkelingsfase, ernst van de situatie. Wij passen onze handelswijze aan aan wat het individuele kind op dat moment nodig heeft.

Oudere kinderen in de basisschoolleeftijd weten al veel beter wat we van hen verwachten en wat wel en niet kan en mag in de buitenschoolse opvang. Zij kunnen beter uitleggen waarom ze handelen zoals zij doen en waarom iets goed is of niet goed, belangrijk is of niet. Met hen worden regels ook in de groep uitgebreid besproken. We vinden het belangrijk dat de kinderen écht zelf betrokken worden bij het vaststellen van de belangrijkste regels op de groep. Vaak zal de groep in de buitenschoolse opvang deze ook met elkaar opschrijven en op de groep ophangen, zodat iedereen weet wat de afspraken en regels zijn.

Ook gewoonten en rituelen, hoe we feestvieren en welke feesten we vieren en waarom, kunnen onderwerp van gesprek zijn.

5.2.6 De Mentor

BSO et Nabuut vindt het belangrijk dat elk kind gezien wordt. Wij werken daarom met mentorschap. Dat houdt in dat elk kind een mentor heeft. Mentoren zetten hun kennis, bekwaamheid en ervaring in om het kind bij bovengenoemde ontwikkelingen te ondersteunen.

De mentor van het kind heeft een aantal taken:

- vangt het kind de eerste dag op en zorgt ervoor dat de nodige maatregelen getroffen zijn zodat het kind zich welkom voelt;
- stelt het kind voor aan de andere kinderen tijdens het kringmoment;
- draagt zorg voor het systematisch vastleggen van de ontwikkeling van het kind;
- kan voor advies en ondersteuning contact opnemen met de school wanneer er bijzonderheden zijn gesignaleerd in de ontwikkeling van het kind;
- nodigt, indien nodig, de ouder(s)/verzorger(s) uit voor een oudergesprek.
- onderhoudt de contacten met de basisschool.

De meerwaarde van een mentor is de vertrouwensrelatie die de mentor aan de kinderen biedt. Hierdoor krijgen de kinderen meer mogelijkheden om te ontdekken en groeien in hun ontwikkeling. Het kind wordt beter in 'beeld' gebracht door te observeren, registreren en signaleren. Dit is van goede invloed op de doorgaande leerlijn naar de basisschool toe.

Een mentor is de gesprekspartner van de ouder(s)/verzorger(s) en de leerkracht van het betreffende kind. Samen met de ouder(s)/verzorger(s) of de leerkracht van het kind kan de mentor doelen stellen die voor het kind van belang zijn.

Op de website van de school, onder het kopje Naschools / et Nabuut / Downloads, kunnen ouders de verdeling van het mentorschap vinden. Daarnaast hangt de verdeling van het mentorschap ook in de ruimte van et Nabuut.

5.2.7 Structureel volgen van de ontwikkeling

OBS et Buut vormt met de Peutersoos (Peuterleren) en et Nabuut een integraal kind centrum. Alle kinderen van De Peutersoos gaan, als zij 4 jaar zijn, naar et Buut. Alle kinderen van et Buut, die buitenschools opgevangen moeten worden gaan naar et Nabuut. En als kinderen na schooltijd een Brede School workshop volgen, dan doen zij dat bij et Buut Breed.

Dit alles onder de regie van de school. Kortom een prachtig integraal kind centrum.

Het spreekt voor zich, dat De Peutersoos en de school de ontwikkeling van de kinderen volgen, vastleggen in een kindvolgsysteem en de ontwikkeling van de kinderen regelmatig met de ouders bespreken.

De Peutersoos gebruikt hiervoor het kindvolgsysteem Looqin KO, draagt zo rond het vierde jaar de gegevens over naar et Buut. Et Buut gaat verder met het kindvolgsysteem Looqin PO.

Maar ook op de BSO wordt de ontwikkeling van de kinderen structureel gevolgd. Dat is als volgt georganiseerd:

- a. De Pedagogisch medewerkers werken elke dag met de kinderen. Als er zaken opvallen, maken de medewerkers een aantekening. Bij het ophalen van de kinderen, maken zij een kort praatje met de ouders. Dat praatje gaat over hoe het met de kinderen gegaan is.
- b. Elke dag, voordat de BSO begint, overleggen alle medewerkers, onder leiding van de locatieleider, met elkaar. Zijn er de vorige dag opvallende dingen met de kinderen gebeurd, dan wordt dit tijdens dit overleg met elkaar besproken.

Mogelijke tips worden gedeeld. Soms wordt er afgesproken contact met de ouders op te nemen om een gesprek aan te gaan. Een andere keer zal er ook met de leerkracht van het kind gesproken worden. De volgorde van handelen is echter altijd: met het kind, met de ouders, met ouders en leerkracht van het kind.

- c. Naar aanleiding van het gesprek tussen ouders, leerkracht en pedagogisch medewerkers kan de uitkomst zijn dat ouders worden doorverwezen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.
- c. De leerkracht bepaalt samen met de ouders en de pedagogisch medewerker welke informatie wel of niet opgenomen wordt in het kindvolgsysteem Looqin PO.
- d. Daarnaast maakt et Nabuut vanaf dit jaar gebruik van de observatielijst 'Welbevinden in Situaties'. Kinderen, die structureel de BSO bezoeken, worden minimaal één keer per jaar geobserveerd. Aan de hand van de observaties worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor. Ouders maken zelf de keuze of zij gebruik maken van de uitnodiging.

De informatie, verkregen uit de observatielijst, wordt in overleg met de ouders wel of niet gedeeld met de leerkracht van het kind.

Het spreekt voor zich dat de mentor van het kind, eventueel samen met de locatieleider, deze gesprekken voert.

5.3 De samenstelling van de groepen

Stichting et Nabuut kent, uniek in Nederland, een uiterst flexibele organisatie voor de BSO. Ouders geven hun kinderen via de website van et Nabuut op als er BSO nodig is, betalen alleen voor welke uren er BSO en rekenen direct af via iDeal. et Nabuut zorgt ervoor dat er altijd plaats is. Tot 10.00 uur 's ochtends, is er voor ouders nog de mogelijkheid hun kind voor de BSO op te geven.

Elke ochtend om 10.00 uur weten wij welke die dag naar de BSO komen. De locatieleider verdeelt de kinderen dan over de verschillende groepen.

Zij houdt daarbij rekening met het volgende:

a. Basisgroepen kleuters

et Nabuut kent drie basisgroepen kleuters. De basisgroepen maken gebruik van de kleuterlokalen 1/2a, 1/2c van de school en indien nodig van de ruimte van et Nabuut zelf. Elke basisgroep bestaat uit maximaal 20 kleuters. Deze basisgroepen van maximaal 20 kinderen worden weer verdeeld in twee groepen van maximaal 10 kinderen. Per 10 kinderen is er een gediplomeerd pedagogisch medewerker aanwezig.

De locatieleider zorgt er bij het indelen voor dat kinderen zo veel mogelijk in dezelfde basisgroep, bij dezelfde pedagogisch medewerker ingedeeld worden.

b. Basisgroepen onderbouw

et Nabuut kent twee basisgroepen onderbouw. De basisgroepen maken gebruik van de lokalen 4a, 4b van de school. Elke basisgroep bestaat uit maximaal 20 kinderen uit de groepen 3 en 4. Deze basisgroepen van maximaal 20 kinderen wordt weer verdeeld in twee groepen van maximaal 10 kinderen. Per 10 kinderen is er een gediplomeerd pedagogisch medewerker aanwezig.

De locatieleider zorgt er bij het indelen voor dat kinderen zo veel mogelijk in dezelfde basisgroep, bij dezelfde pedagogisch medewerker ingedeeld worden.

c. Basisgroep midden- en bovenbouw

et Nabuut kent een basisgroep midden- en bovenbouw. De basisgroepen maken gebruik van de lokalen 5a en 5b van de school. De basisgroep bestaat uit maximaal 20 kinderen uit de groepen 5 tot en met 8. Deze basisgroep van maximaal 20 kinderen wordt weer verdeeld in twee groepen van maximaal 10 kinderen. Per 10 kinderen is er een gediplomeerd pedagogisch medewerker aanwezig.

De locatieleider zorgt er bij het indelen voor dat kinderen zo veel mogelijk in dezelfde groep, bij dezelfde pedagogisch medewerker ingedeeld worden.

Bovenstaande indeling wordt gehanteerd op de maandagen, dinsdagen en donderdag. Et Nabuut kan dan maximaal 120 kinderen opvangen.

Op de woensdag- en vrijdagen, op studie- en vakantiedagen en tijdens de ochtendopvang maken er minder kinderen gebruik van de BSO. Een andere indeling van de kinderen is dan nodig.

d. Basisgroepen verticaal

et Nabuut kent op bovengenoemde dagen twee tot drie basisgroepen verticaal, afhankelijk van het aantal opgegeven kinderen. De basisgroepen maken gebruik van de lokalen 4a en 4b, 5a en 5b van de

school en indien nodig de ruimte van et Nabuut. De basisgroep bestaat uit maximaal 20 kinderen uit de groepen 1 tot en met 8. Elke basisgroep van maximaal 20 kinderen wordt weer verdeeld in twee groepen van maximaal 10 kinderen. Per 10 kinderen is er een gediplomeerd pedagogisch medewerker aanwezig.

De locatieleider zorgt er bij het indelen voor dat kinderen zo veel mogelijk in dezelfde basisgroep, bij dezelfde pedagogisch medewerker ingedeeld worden.

6. Pedagogisch medewerkers

Wij hechten veel waarde aan goed personeel. Goed in de zin van opleiding en ervaring, maar ook goed in de zin van enthousiast en gemotiveerd. Ouders mogen verwachten dat hun kinderen op een deskundige en vriendelijke wijze worden begeleid. De functie van pedagogisch medewerker is een verantwoordelijke en veelomvattende functie. Dit vraagt om een goede basis van opleiding en ervaring.

6.1 De rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is degene die vormgeeft aan het pedagogisch beleid in haar werk met de kinderen in de buitenschoolse opvang. Zij is hierin de belangrijkste factor. We gaan ervan uit dat elke pedagogisch medewerker kennis heeft van de ontwikkeling van kinderen, van verzorging, gezonde voeding en hygiëne. Dit beschouwen wij als basiskennis. Het in de praktijk vertalen van de pedagogische visie, uitvoeren van de doelstellingen en de uitgangspunten, vraagt de volgende belangrijke competenties van de pedagogisch medewerker:

1. Een positieve houding en een positieve benadering van kinderen.
2. Een sensitieve en responsieve houding: goed kijken naar kinderen om het kind te leren kennen en aanvoelen wat elk kind nodig heeft.
3. Praten en uitleggen op het niveau van de kinderen: vertellen wat je doet en wat je ziet.
4. Kinderen de ruimte kunnen en durven geven om zich te ontwikkelen, nieuwe mogelijkheden hierbij aanreiken. Een stimulerende omgeving bieden.
5. Open staan voor andere ideeën, andere meningen, andere culturen. Respect voor de kinderen, de ouders en voor elkaar.
6. Reflectie op het eigen werk en het eigen handelen: het waarom en “waarom zo” ter discussie durven en kunnen stellen. Feedback kunnen ontvangen en durven geven. Vanzelfsprekendheden kunnen loslaten. Durven en kunnen veranderen.
7. Besef en bewustzijn van je rol en van je voorbeeldfunctie voor kinderen, zowel in het omgaan met de kinderen als met de collega-teamleden en andere volwassenen.
8. Flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien en benutten. Zowel intern als extern.
9. Elkaars kwaliteiten kunnen en willen benutten.
10. Interactievaardigheden en communicatieve vaardigheden, zowel gericht op de kinderen, ouders, als collega's.
11. Ervoor zorgdragen dat de ouder zijn kind in vertrouwde handen weet.
12. Samenwerking: met collega's, met externe organisaties of personen.

6.2 Begeleiding en scholing

De pedagogisch medewerker krijgt volgens een afgesproken structuur en met regelmaat werkbegeleiding in de vorm van observaties, werkoverleg en teamoverleg, verzorgd door de locatieleider en de bestuursleden. De bestuursleden verzorgen de begeleiding en de scholing vanuit hun HBO onderwijs achtergrond. Daarnaast wordt er, in overleg met de pedagogisch medewerkers, vanuit het bestuur scholing aangeboden om de vaardigheden up to date te houden. De locatieleider wordt op pedagogisch gebied ondersteund door het bestuur van et Nabuut en de directie van basisschool et Buut.

6.3 VOG / Personenregister

Iedere medewerker is in het bezit een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit is een officieel document waarin staat of een persoon niet met justitie in aanraking is geweest. Er is een continue screening voor de kinderopvang. Dit houdt in dat Dienst Justitie iedere dag controleert of de pedagogisch medewerkers in de kinderopvang geen nieuwe strafbare feiten hebben gepleegd. Alle pedagogisch medewerkers, vrijwilligers en stagiaires worden ingeschreven in het personenregister.

6.4 Vaste pedagogisch medewerkers

BSO et Nabuut werkt met vaste krachten, die in vaste koppels op vaste dagen aanwezig zijn.

In geval van ziekte of verlof wordt ernaar gestreefd om zoveel mogelijk de medewerker te vervangen door een voor de kinderen bekend gezicht.

In het geval dat er een pedagogisch medewerker aanwezig is op de groep, passen wij het 'vier ogen principe' toe. In geval van calamiteiten kan er een beroep gedaan worden op de collega's van obs et Buut. Telefoonnummer is beschikbaar. BSO et Nabuut bevindt zich in en naast obs et Buut

6.5 Stagiaires

Naast de pedagogisch medewerkers kan het team mede bestaan uit stagiaires. Deze stagiaires kunnen afkomstig zijn van verschillende MBO- en HBO opleidingen. Iedere stagiair(e) heeft een vaste praktijk begeleid(st)er. Stagiaires voeren opdrachten uit met de kinderen, zowel individueel als in groepsverband. In eerste instantie gaat dit onder begeleiding en supervisie van de praktijk begeleid(st)er, later ook zelfstandig. Deze opdrachten kunnen variëren van het doen van verzorgende/begeleidende activiteiten, rapporteren aan de ouder(s)/verzorger(s) en observaties.

Iedere stagiair(e) is in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG).

Formatieve inzetbaarheid BOL/BBLleerling

Bij het vaststellen van de formatieve inzetbaarheid van de BOL/BBLleerling hanteren wij de richtlijnen uit de CAO Kinderopvang. Het protocol rond de praktische toepassing bij BSO et Nabuut is te downloaden vanaf de website van OBS et Buut, tabblad Naschools.

6.6 Nieuwe medewerkers

Nieuwe medewerk(st)ers zijn verplicht voor ze van start gaan het Pedagogisch Beleidsplan te kennen, zodat zij weten wat er van hen verwacht wordt. Tevens moet de medewerker bekend zijn met het Beleid Veiligheid en Gezondheid. De medewerk(st)ers hebben altijd een exemplaar binnen handbereik. De locatiemanager zal erop toezien dat er volgens het pedagogisch beleidsplan gewerkt wordt.

6.7 Drie-uursregeling en halfuur regeling

Buitenschoolse opvang half uursregeling

Om voor een bepaalde flexibiliteit te zorgen, is gedurende reguliere schoolweken de half-uursregeling van kracht. Dit houdt in dat er op bepaalde tijdstippen afgeweken mag worden van het vereiste pedagogisch medewerker -kind ratio. Echter zullen er nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers op de groep staan.

BSO et Nabuut geeft hier invulling aan door of af te wijken tijdens het ophaalmoment na schooltijd van 14.15 uur tot 14.45 uur.

Buitenschoolse opvang 3-uursregeling

Tijdens de vakantie- en studiedagen zijn er aan het begin en aan het einde van de dag minder kinderen aanwezig op de locaties. Dit komt door het welbekende brengen haalmoment. Om voor een bepaalde flexibiliteit te zorgen, is de drie-uursregeling van kracht. Dit houdt in dat er op bepaalde tijdstippen afgeweken mag worden van het vereiste leidster-kind ratio. Echter zullen er nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers op de groep staan.

BSO et Nabuut geeft hier invulling aan van 08.00-09.00 uur, van 12.15-13.15 uur (pauze medewerkers) en van 17.30-18.30 uur.

Buiten de bovengenoemde en door het Rijk toegestane afwijkingen van de BKR zal et Nabuut nooit afwijken van in de wet vastgelegde medewerker – kind ratio.

Andere volwassene in het gebouw

Indien er wordt afgeweken van de pedagogisch medewerker -kind ratio en er is slechts één pedagogisch medewerker aanwezig, dan is er ter ondersteuning tenminste één andere volwassene in het gebouw aanwezig. In eerste instantie zal BSO et Nabuut zorgen voor de aanwezigheid van een stagiaire wanneer er wordt afgeweken. Indien er geen stagiaire in deze situatie beschikbaar is, zullen de pedagogisch medewerkers afspraken maken met andere aanwezige volwassenen in het gebouw. In veel gevallen zijn dit medewerkers van basisschool et Buut, maar dit kunnen ook schoonmaakmedewerkers of andere externe medewerkers in het gebouw zijn. De pedagogisch medewerkers zullen ‘vooraf’ afspraken maken met de desbetreffende volwassene in het gebouw.

Deze persoon kan onaangekondigd op de groep langskomen en zal het bij de pedagogisch medewerkers melden indien hij/zij het gebouw binnenkomt of verlaat.

Mocht de andere volwassene het gebouw evengoed eerder dan de afgesproken tijd verlaten, dan zal of de locatiemanager op de locatie ter ondersteuning aanwezig zijn of zal het rooster zodanig worden aangepast dat er altijd twee pedagogisch medewerker aanwezig zijn.

6.8 Overlegstructuur

Er zijn verschillende vormen van overleg binnen BSO et Nabuut. Er vinden team overleggen, bestuursvergaderingen, kind besprekingen en/of activiteiten overleggen plaats.

- In een teamoverleg wordt de algemene gang van zaken binnen de kinderopvang besproken.
- In de kind besprekingen bespreken de medewerksters, indien nodig samen met de ouders en/of de school, de ontwikkeling van het betreffende kind binnen de BSO.
- In vergaderingen van de oudercommissie overlegt de oudercommissie minimaal drie keer per jaar met het bestuur o.a. over het pedagogisch beleid en de gang van zaken op de et Nabuut.
- In een activiteitenoverleg bespreken teamleden en leden van de OC hoe invulling wordt gegeven aan het activiteitenprogramma.
- Op beleidsniveau is er zes keer per jaar overleg tussen leden van het bestuur en de leidsters
- Het bestuur overlegt drie keer per jaar met de locatieleider en de coördinator over het beleid.

7. Organisatie: een aantal praktische uitgangspunten

- Bij de inrichting van de ruimten zorgen wij voor afwisseling in de speelmogelijkheden. Zo is er bijv. een ruimte met een computerhoek en een knutselhoek en een andere ruimte met een kijk- en leeshoek. De ruimtes worden bij voorkeur niet identiek ingericht en er worden verschillende activiteiten aangeboden. Door te spelen en te improviseren met de ruimten is er veel meer variatie mogelijk.
- Er zal altijd een groep zijn van waaruit de kinderen op ontdekking kunnen gaan. Dit is de groep waar het kind is ingedeeld. Het team van de buitenschoolse opvang heeft een kern van vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. We passen ons aanbod aan de behoefte van de kinderen aan. We zorgen voor geborgenheid en een vertrouwd gevoel. We hebben oog voor de rustiger kinderen en voor hen die een vaste vertrouwde plek nodig hebben. We houden er rekening mee dat kinderen moeten wennen aan nieuwe dingen, nieuwe mensen, een nieuwe omgeving.
- Zorgdragen voor structuur is belangrijk: vaste punten in het programma zoals melden, drinken, spelen helpen hierbij. Soms kan het lossere en flexibeler, maar een bepaalde structuur blijft altijd noodzakelijk. Goed kijken naar wat de kinderen nodig hebben, wat hun mogelijkheden en grenzen zijn, staat hierbij voorop.
- Pedagogisch medewerkers moeten goed geïnformeerd zijn over de kinderen, binnen het team goed kunnen samenwerken en een werkwijze hanteren die op hoofdlijnen overeenkomt. Een goede onderlinge overdracht en een adequate, zorgvuldige overdracht naar ouders is van groot belang.
- Voor de pedagogisch medewerker-kind ratio en de groeps grootte hanteren wij de normen uit de Beleidsregels Kwaliteit bij de Wet Kinderopvang.

8. Contacten met ouders

8.1 De ouder als klant

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kinderen. Deze verantwoordelijkheid blijven zij dragen, ook als zij hun kinderen voor een bepaalde tijd aan de zorg van de kinderopvang toevertrouwen. De groepsleiding neemt de directe zorg en opvoeding waar op het moment dat het kind op de kinderopvang is. Ouders krijgen de gelegenheid om – binnen de mogelijkheden die de kinderopvang biedt – bijzonderheden met betrekking tot de zorg en opvoeding van hun kind over te dragen aan de medewerker(s). De groepsleiding zal serieus ingaan op verzoeken van ouders, maar houdt ook altijd het belang van het kind en van de andere kinderen in de groep goed in de gaten.

8.2 Samenwerking met ouders

Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij wat er op de kinderopvang gebeurt. In het belang van het kind wil de groepsleiding ook graag geïnformeerd worden over zaken in de thuissituatie, voor zover dit het welzijn en welbevinden van het kind betreft. Deze betrokkenheid en uitwisseling van informatie gebeurt in principe dagelijks bij het brengen en halen van de kinderen. Pedagogische medewerkers streven ernaar tijd en aandacht te hebben voor ieder kind en zijn ouders. Kind en ouders worden goed ontvangen en er is tijd om informatie over het kind uit te wisselen. Bij het ophalen worden ouders geïnformeerd over wat er binnen het dagdeel heeft plaatsgevonden. Via nieuwsbrieven, thema-c.q. ouderavonden worden ouders geïnformeerd over het pedagogisch handelen in de praktijk.

8.3 Oudergesprekken

Ouder(s)/verzorger(s) en pedagogisch medewerkers kunnen elkaar spreken bij het halen en tijdens vakantie- en/of studiedagen ook bij het brengen. Indien nodig zijn er oudergesprekken. Deze worden aangeboden vanuit onze pedagogisch medewerkers of op verzoek van de ouders. Tussendoor is er ook altijd de mogelijkheid tot een gesprek op initiatief van pedagogisch medewerkers en/of ouder(s)/verzorger(s). Doel van het oudergesprek is het bespreken van de ontwikkeling van het kind en het verloop van de opvang.

8.4 Medezeggenschap

Bij stichting et Nabuut hebben we een gezamenlijke oudercommissie voor de BSO en de Kinderopvang. In deze OC zitten, namens alle ouders, minimaal drie ouders. De OC denkt mee met ontwikkelingen binnen et Nabuut. De OC stelt zich ten doel: de belangen van de kinderen en ouders te behartigen, te adviseren ten aanzien van de kwaliteit, het adviseren van de houder van de kinderopvang, al dan niet ongevraagd en participeren in de kinderopvang. (zie reglement oudercommissie).

8.5 Bereikbaarheid ouders

Ouders dienen ervoor te zorgen altijd telefonisch bereikbaar te zijn als hun kind bij ons wordt opgevangen. Zijn zij een dag niet op hun werk of niet mobiel bereikbaar dan zijn zij verplicht een ander nummer aan de pedagogisch medewerkers door te geven.

Indien er een wijziging plaatsvindt, moeten de ouders de wijziging aan BSO et Nabuut doorgeven.

9. Samenwerken met belanghebbenden

Onder belanghebbenden wordt in deze verstaan: al die personen en partijen die vanuit een klantrelatie, opdrachtrelatie of afstemmings- c.q. samenwerkingsrelatie betrokken zijn bij de activiteiten van BSO et Nabuut.

- Ouders

De samenwerking en afstemming met ouders is in dit pedagogisch beleidsplan beschreven onder hoofdstuk 8.

- De Gemeente Zaanstad en de Wet- en regelgeving

Buitenschoolse Opvang et Nabuut is voor oprichting en instandhouding van haar kinderopvang gehouden aan wet- en regelgeving zoals vastgelegd in de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen. In de wet- en regelgeving staan o.a. de eisen m.b.t. de kwaliteit van het kinderopvangwerk, de grootte en samenstelling van de verschillende groepen, de ruimtes waarin de opvang plaatsvindt, voorzieningen die aanwezig dienen te zijn, de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers, etc. Ten aanzien van veiligheid, ergonomie en hygiëne hanteert et Nabuut normen die minimaal in overeenstemming zijn met die van de regelgevende instanties. Jaarlijks wordt in opdracht van de gemeente Zaanstad BSO et Nabuut geïnspecteerd op basis van de Toetsingskaders Kinderopvangwerk. Het GGD-rapport is openbaar via de websites van et Buut, de gemeente, het Landelijk Register Kinderopvang en ligt op de locatie van et Nabuut ter inzage.

Teneinde een goede kwaliteit van opvang en verzorging te waarborgen, draagt BSO et Nabuut zorg voor een juiste en optimale uitvoering van de verschillende eisen en voorschriften zoals hierboven genoemd. BSO et Nabuut hecht niet alleen vanuit de verplichte wet- en regelgeving veel waarde aan de kwaliteit van de opvang. Daarbij is de mening van ouders een belangrijk onderdeel. Ouders kunnen deelnemen aan de oudercommissie of hun mening kenbaar maken aan leden van de ouderraad.

- Primair onderwijs: OBS et Buut

BSO et Nabuut verzorgt buitenschoolse opvang specifiek voor kinderen, die OBS et Buut bezoeken. De Stichting et Nabuut is in het verleden vanuit de school opgericht. Samen met de school vormt de stichting et Nabuut met haar BSO activiteiten, de Brede School Workshops en het Peuterleren een integraal kindcentrum.

Een intensieve samenwerking met et Buut is hierbij van groot belang:

- goed overleg met de leerkrachten en de pedagogisch medewerkers over de kinderen
- gezamenlijk activiteitenaanbod in het kader van stimuleren ouderbetrokkenheid
- ontwikkeling samenwerking in het kader van brede school ontwikkeling
- samenwerken rond de doorgaande lijn met basisschool et Buut
- gezamenlijk gebruik van ruimtes binnen basisscholen et Buut

Stichting et Nabuut is tevens betrokken bij de ontwikkeling van een nieuw te bouwen Integraal Kind Centrum in wijk Oud-West, waarbij de daar beschikbare ruimte nog beter aan de ontwikkeling van het kind is aan te passen.

10. Veiligheid

10.1 Kinder EHBO/ BHV

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een erkend kinder-EHBO diploma. Er is altijd minimaal één medewerker in het gebouw in het bezit van een BHV-diploma en Kinder- EHBO diploma.

10.2 Beleid Veiligheid en Gezondheid

Er wordt een beleid veiligheid en gezondheid opgesteld door de locatiemanager en pedagogisch medewerkers. Het doel van dit beleid is om kinderen te beschermen en leren om te gaan met risico'. In dit beleid worden grote risico's onderkend en worden er maatregelen beschreven en getroffen. Ook wordt er beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met de kleine risico's aan de hand van de huisregels. Het beleid en plan van aanpak worden actueel gehouden door periodieke evaluatie en na gebeurtenissen (bijvoorbeeld verbouwing ed.). In het beleid wordt beschreven hoe de achterwachtregeling en het vier-ogenprincipe geregeld is. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en het naleven van de huisregels die in het beleid en pedagogisch werkplan zijn beschreven. Tijdens teamvergaderingen zal het beleid worden besproken. De nota Beleid Veiligheid en Gezondheid is in te zien of te downloaden op de website van et Buut.

10.3 Calamiteiten

BSO et Nabuut heeft een eigen ontruimingsplan. Dit plan is in het gebouw aanwezig. Ook hangt er een lijst met telefoonnummers die gebeld moeten worden als er een ongeval of ramp plaatsvindt.

Regelmatig wordt er gesproken over wat te doen bij calamiteiten. Iedereen moet hier goed van op de hoogte zijn. Ook wordt er minimaal één keer per jaar een praktijkoefening gehouden.

10.4 Omgang met film-, video en fotomateriaal

Regelmatig worden door pedagogisch medewerkers foto's of video-opnamen gemaakt tijdens verschillende gelegenheden, bijvoorbeeld tijdens uitstapjes, verjaardagen, Kerstmis of Sinterklaas. Op het inschrijfformulier van de school kunnen ouder(s)/verzorger(s) aangeven of zij hiervoor wel of géén toestemming willen geven. Daarnaast publiceert BSO et Nabuut regelmatig foto's n.a.v. activiteiten in de nieuwsbrief van de school, op de website of in de krant. Ook voor deze publicatie kunnen ouder(s)/verzorger(s) aangeven of zij wel of géén toestemming geven.

Er mogen uitsluitend foto's van de kinderen worden gemaakt met de fotocamera van de medewerkers van et Nabuut. Daarnaast worden fotobestanden uitsluitend op de computers van et Nabuut opgeslagen. Deze bestanden mogen niet gekopieerd en/of verzonden worden naar derden.

10.5 Pestprotocol

BSO et Nabuut vindt het belangrijk dat ieder kind zich veilig voelt tijdens de opvang. De pedagogisch medewerkers zijn daarom extra alert op pestgedrag. Het gepeste kind wordt serieus genomen, krijgt aandacht en steun. Er wordt niets gedaan waarvan het gepeste kind niet van op de hoogte is, of wat hij/zij niet wil. Het gepeste kind krijgt de mogelijkheid zijn nare ervaringen en gevoelens te uiten. De pedagogische medewerker probeert de weerbaarheid van het gepeste kind te stimuleren. Er is daarnaast ook aandacht voor degene die pest. Deze wordt aangesproken op zijn gedrag. Tegelijkertijd ontvangt

deze ook steun van de pedagogische medewerker. Door het ontvangen van steun en positieve aandacht zal degene die pest eerder geneigd zijn, gewenst gedrag te laten zien. Als de nadruk steeds ligt op het negatieve gedrag (het pesten) zal het kind dit ook meer vertonen.

Binnen et Nabuut hanteren wij een pestprotocol, waarin stapsgewijs staat beschreven hoe er gehandeld dient te worden als er sprake is van pest gedrag. In dit pestprotocol staat onder andere beschreven welke regels er op de groep gelden, hoe er gehandeld dient te worden als er pestgedrag wordt gesignaleerd, wat het verschil is tussen plagen en pesten en hoe de betrokken kinderen begeleid moeten worden. Het pestprotocol is afgestemd op dat van de school

10.6 Mishandeling of vermoedens hiervan

Kindermishandeling of vermoedens hiervan worden gemeld bij het Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland. Dit staat in het “protocol kindermishandeling”, dat op iedere locatie aanwezig is. Onder kindermishandeling verstaan wij alle vormen van geestelijk, lichamelijk en seksueel geweld tegen kinderen, of het nalaten van zorg en aandacht.

10.7 Aandachtfunctionaris Kindermishandeling

Binnen de organisatie is er een aandachtsfunctionaris aangesteld: Winnie Smit. De aandachtsfunctionaris ondersteunt de andere personeelsleden en draagt zorg voor de uitvoering van de ‘meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling’.

10.8 GGD-Inspectierapport

Iedere locatie krijgt jaarlijks een inspectiebezoek vanuit de GGD. De locaties worden dan op tal van punten gecontroleerd. Hiervan wordt een inspectierapport opgesteld. Dit inspectierapport kunt u inzien via onze website.

11. Hygiëne

11.1 Schoonmaak

De verblijfsruimtes en de wc's worden dagelijks schoongehouden door medewerkers van het schoonmaakbedrijf. Indien nodig doen de pedagogisch medewerkers dat tussendoor. Het is van groot belang voor de kinderen dat de verblijfsruimtes schoon zijn. Schoonmaakmiddelen staan hoog in een bak op een plank en/of achter een gesloten deur opgeborgen. Er mag in het hele gebouw niet gerookt worden. Verder werken wij met schoonmaakschema's waar het schoonmaakbedrijf zorg voor draagt.

11.2 Persoonlijke hygiëne

De pedagogisch medewerkers wassen na een toiletbezoek altijd hun handen. Tevens wassen de pedagogisch medewerker hun handen goed indien zij eten gaan bereiden. Pedagogische medewerkers met lange haren zorgen ervoor dat de haren dan niet los hangen.

Wij leren de kinderen om hun handen te wassen met zeep na een toiletbezoek en voordat zij aan tafel gaan om te eten. Tevens zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat de kinderen niet rondlopen met snotneuzen of een vieze mond.

12. Voeding

12.1 Gezamenlijk eten

BSO et Nabuut verzorgt tussen de middag maaltijden op de woensdagen en op studie- of vakantiedagen. Met de kinderen worden de tafels gedekt. Er wordt gezamenlijk gegeten.

12.2 Tussendoortje tijdens de buitenschoolse opvang

Tijdens de buitenschoolse opvang krijgen de kinderen fruit, een rijstwafel o.i.d. en drinken als tussendoortje. Uiteraard wordt bij het eten en drinken de hygiëne in acht genomen.

12.3 Voedingsmiddelen

De voedingsmiddelen worden wekelijks aangeleverd. De producten worden op een speciale daartoe aangewezen plaats bewaard. Producten worden na gebruik goed afgesloten. Gekoelde producten worden na gebruik direct teruggeplaatst in de koelkast. Er wordt op toegezien dat producten met een beperkte houdbaarheidsdatum op tijd worden weggegooid. De pedagogisch medewerkers plakken op de voedingsmiddelen die zij openmaken een sticker met de datum van de dag wanneer het product geopend is en wanneer het weggegooid dient te worden.

12.4 Diëten, allergieën en andere culturen

Wensen vanuit ouder(s)/verzorger(s) en geloofsovertuigingen worden op het intakeformulier genoteerd. Ouder(s)/verzorger(s) zijn verplicht om diëten of allergieën door te geven aan de pedagogisch medewerkers en verdere wensen wat betreft voeding van hun kind. De pedagogisch medewerkers zullen hier zoveel mogelijk rekening mee houden. Als wij op de groep bepaalde producten niet hebben, vragen wij ouder(s)/verzorger(s) de producten zelf mee te brengen.

Op het inschrijfformulier van de school of tijdens het intakegesprek geven ouder(s)/verzorger(s) aan wat voor allergie hun kind heeft en eventueel voor welke producten. Ook worden de stappen vermeld die ondernomen dienen te worden als het kind, om wat voor reden dan ook, het product binnenkrijgt waar het allergisch voor is.

14. Ziekte

14.1 Zieke kinderen

Indien uw kind ziek is mag het geen gebruik maken van de opvang. De pedagogisch medewerkers hebben niet de opleiding en de tijd om voor een ziek kind te zorgen.

Wanneer is een kind ziek:

- als zijn/haar lichaamstemperatuur boven 38,5 graden koorts is;
- ze 1-op-1 aandacht van de pedagogische medewerker nodig hebben;
- ze een besmettelijke ziekte hebben;

Indien een kind ziek wordt tijdens het verblijf bij BSO et Nabuut worden de ouder(s)/verzorger(s) door de pedagogisch medewerkers op de hoogte gebracht en verzocht om hun kind op te (laten) halen.

Indien er een besmettelijke ziekte onder de kinderen heerst, worden de ouder(s)/verzorger(s) daarvan op de hoogte gebracht via een mededeling op het informatiebord.

10.2 Toestemmingsformulier voor het toedienen van medicijnen

Medicijnen worden alleen toegediend als deze door de (huis)arts zijn voorgeschreven. Om te zorgen dat de toediening hiervan correct uitgevoerd wordt, maken wij, samen met de school, gebruik van een toestemmingsformulier. In dit formulier geven ouders toestemming dat de pedagogisch medewerkers het medicijn mogen toedienen. De wijze van toediening en de dosering wordt hierin vastgelegd. De pedagogische medewerker noteert in op de aftekenlijst het tijdstip van toediening en parafeert daarvoor. In de verklaring wordt de periode vastgelegd dat het medicijn toegediend wordt.

Ouders zorgen ervoor dat het medicijn beschikbaar is in de originele verpakking, inclusief de gebruiksaanwijzing en dat de houdbaarheidsdatum niet overschreden is. Het formulier van de medicijnovereenkomst kan opgevraagd worden bij de school of de locatiemanager.

10.3 Kinderziektes

BSO et Nabuut houdt zich met betrekking tot kinderziektes aan de richtlijnen van de GGD. Wij vinden het belangrijk om te weten of het om een besmettelijke ziekte gaat en om welke. Dit vanwege onze meldingsplicht aan de GGD. Wij houden ouder(s)/verzorger(s) van de opvang op de hoogte over eventuele besmettelijke kinderziektes; vooral voor zwangere vrouwen is dit van belang.

10.4 Hoofdluis

Hebben kinderen hoofdluis, dan melden ouders dit direct bij de pedagogisch medewerker, zodat wij voorzorgsmaatregelen kunnen treffen. Ouders gaan meteen over op behandelen thuis voordat hun kind naar de opvang gaat. Indien er hoofdluis bij een kind wordt geconstateerd, worden de ouder(s)/verzorger(s) van het desbetreffende kind direct geïnformeerd. Het kind dient direct na de opvang thuis te worden behandeld. Bij hoofdluis wordt melding gemaakt aan andere ouder(s)/verzorger(s) op de groep, zodat ook zij eventuele maatregelen kunnen treffen.

15. Procedures en reglementen

15.1 Privacyreglement

In het totale proces van inschrijvingen plaatsing komen medewerkers van Et Nabuut veelvuldig in contact met privacygevoelige informatie. Te denken valt hierbij aan persoonsgegevens, salarisgegevens, informatie omtrent personen (zowel kinderen als gezinsleden), etc. Het registreren en inzien van deze informatie is noodzakelijk voor een goede opvang en/of is vereist vanuit de wetten regelgeving. Vanzelfsprekend zullen de medewerkers van Et Nabuut zeer zorgvuldig met deze informatie omgaan en zich hierbij houden aan het privacyreglement zoals dat binnen de organisatie wordt gehanteerd.

15.2 Klachtenreglement

Soms kunnen de belangen van ouders en leiding van de BSO et Nabuut met elkaar in botsing komen. Wanneer een ouder/verzorger een klacht heeft, moet BSO et Nabuut erop gericht zijn het signaal goed op te vangen en ervoor zorgen dat er op korte termijn actie wordt ondernomen om tot een oplossing te komen.

Vanaf 1 januari 2016 zijn alle houders van kinderopvangcentra en gastouderbureaus volgens de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen verplicht zich te registreren bij de Geschillencommissie Kinderopvang, waaraan tevens het Klachtenloket Kinderopvang verbonden is. BSO et Nabuut is sinds maart 2015 al geregistreerd bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

BSO et Nabuut heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de directbetrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de bestuursvoorzitter. Hij is te bereiken per email: voorzitter@etnabuut.nl. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtenloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag.

www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie

www.degeschillencommissie.nl

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u hier: www.degeschillencommissie.nl/media/2212/knd-reglement.pdf

Het volledige beleid ten aanzien van het omgaan met en de behandeling van klachten staat beschreven in het klachtenreglement, te downloaden vanaf de website van et Buut.

15.3 Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld

Iedere organisatie welke werkt met kinderen heeft vanuit de wetgeving de verplichting om een protocol kindermishandeling en huiselijk geweld te hanteren. Kindermishandeling betreft niet alleen fysieke mishandeling, maar ook geestelijke mishandeling, seksueel misbruik en verwaarlozing.

In het protocol is een stappenplan opgenomen, waarin de volgende fases aan bod komen: vermoeden, overleg, plan van aanpak, beslissen, handelen, evaluatie en nazorg. Ook is in een aparte bijlage opgenomen hoe te handelen in de mogelijke situatie dat een beroepskracht de vermoedelijke dader is.

15.4 Vier ogen principe

Met het 4 ogen principe wordt bedoeld, dat de beroepskrachten op de kinderdagverblijven hun werkzaamheden uitsluitend kunnen verrichten terwijl zij kunnen worden gezien of gehoord door een andere volwassene. Dat betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op het kinderdagverblijf. Dat betekent dat er met vier ogen ook vier oren kan worden bedoeld. De ouders en de oudercommissie worden elk jaar geïnformeerd over de invulling van het vier ogen principe op de locatie. In het 'Vier ogen beleid' is het vier ogen principe voor et Nabuut uitgewerkt.

Hierin zijn afspraken vastgelegd over de personele bezetting aan het begin en einde van de dag en tijdens eventuele pauzes. Ook zijn er afspraken gemaakt ten aanzien van transparantie en zichtbaarheid in de (stamgroep) ruimte en open deuren. Naast de praktische uitwerking staan er afspraken beschreven over een open aanspreekcultuur en het signaleren.

Het volledige beleid is voor ouders inzichtelijk en is als bijlage toegevoegd als bijlage 16.1 en 16.2 aan dit pedagogisch beleidsplan.

15.5 Wennen

Als een kind nieuw is, dan moet het gevoel van veiligheid nog worden opgebouwd. Pedagogisch medewerkers besteden daarom veel aandacht aan het wennen van kinderen en ouders, zodat ze de kinderen leren kennen en een band opbouwen met hun ouders. Hiervoor worden met de ouders aparte afspraken gemaakt die aansluiten bij de situatie en de behoefte van het kind. Deze afspraken worden vastgelegd in het wenschema, dat ouders mee naar huis kunnen nemen.

In de bijlage 16.3 bij dit pedagogisch beleid wordt het wennen uitgebreid beschreven.

16 Bijlagen

16.1 Het Vier ogen principe

16.1.1 Inleiding

In 2010 is bij een kinderdagverblijf in Amsterdam een groot zedendelict gepleegd. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft de Commissie Gunning de opdracht gegeven onderzoek te doen en te komen met aanbevelingen. De Branchevereniging kinderopvang en Boink (Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang) hebben een groot aantal aanbevelingen van Gunning overgenomen en verwerkt in een herzien Convenant Kinderopvang. Dit herziene Convenant is inmiddels door het ministerie van SWZ verwerkt in wetgeving.

Het onderdeel 'vier ogen principe' treedt in werking per 1 juli 2013 en kan vanaf dat moment ook door de GGD-en geïnspecteerd worden.

Deze notitie geeft inzage in de uitwerking van het vier ogen principe op BSO et Nabuut.

16.1.2 Wat wordt bedoeld met vier ogen principe

De definitie zoals opgenomen in de wetgeving: de houder van een kindercentrum organiseert de dagopvang op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op het kinderdagverblijf. Dat betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld.

16.1.3 Richtlijnen voor de uitvoering:

- De uitvoering van het vier ogen principe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn;
- De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het pedagogisch beleidsplan;
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier ogen principe op hun locatie;

16.1.4 Proces

Uitgaande van bovenstaande richtlijnen heeft et Nabuut vanuit haar pedagogische visie een uitwerking van het vier ogen principe gegeven.

De Oudercommissie heeft adviesrecht gehad, waarbij de aanbevelingen zijn overgenomen door et Nabuut. Leden van de oudercommissies spelen een actieve rol bij de daadwerkelijke invulling.

De invulling van het vier ogen principe wordt gecommuniceerd in de pedagogische werkwijze, op de website van et Nabuut. Dit zal jaarlijks worden geëvalueerd.

16.2 Het vier ogen principe vertaald in et Nabuut beleid

16.2.1 Inleiding

'Veiligheid en uitdaging zorgt voor groei', vormt de kernwaarde van et Nabuut. Kinderen worden in een veilige omgeving uitgedaagd om te spelen, te leren en te ontwikkelen. Als onderdeel van een veilige omgeving van kinderen hebben wij het vier ogen beleid gemaakt. Onder de voorwaarde dat wij er tegelijkertijd voor willen zorgen dat kinderen voldoende ervaringen kunnen opdoen, uitgedaagd worden om te groeien, zonder dat zij daarin belemmerd worden door te knellende regels.

Ook voor pedagogisch medewerkers geldt dat wij willen dat zij zich in een veilige omgeving uitgedaagd voelen om te groeien. Veilig betekent hier bijvoorbeeld dat er een open cultuur heerst waarin medewerkers elkaar aanspreken. Dat pedagogisch medewerkers weten dat hun collega meekijkt en/of luistert, juist om het voor de medewerkers veiliger te maken om hun werk te kunnen doen.

16.2.2 Uitwerking

Aan het begin en einde van de dag:

- a. Er wordt altijd gestart en geëindigd met minimaal 2 pedagogisch medewerkers.
- b. Indien dit bedrijfseconomisch niet mogelijk is, geldt de afspraak dat de locatiemanager altijd onverwacht binnen kan lopen. Ditzelfde geldt voor de directie en de leerkrachten van et Buut.

Ten aanzien van transparantie:

- a. Worden ramen niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes of aankondigingen.
- b. Wordt het inrichtingsbeleid gevolgd. Dit betekent o.a. dat er hoekjes gecreëerd worden op kindhoogte waarbij de medewerker de ruimte wel in zijn geheel kan zien.
- c. Binnen et Nabuut wordt, vanuit pedagogische uitgangspunten, niet gewerkt met toezicht via camera's. et Nabuut volgt hierin de commissie Gunning. Camera's laten nooit de gehele ruimte zien en hiernaast moet de camera op afstand bekeken worden om te kunnen spreken van toezicht.
- d. Worden deuren, indien de pedagogische kwaliteit hier niet onder leidt, bewust open gehouden zodat je elkaar kunt horen.
- e. Gaat het erom dat medewerkers bij elkaar kunnen binnenlopen, kunnen zien en horen.

Tijdens uitstapjes:

- a. Gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als pedagogisch medewerkers alleen met een groepje kinderen op pad gaan, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de locatie, en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen. (bijvoorbeeld naar de bakker, kinderboerderij, etc.)

Ten aanzien van een open aanspreekcultuur:

- a. Is het de afspraak dat wij elkaar durven aanspreken.
- b. Volgen pedagogisch medewerkers de feedback training.

- c. Kan bij twijfel of niet pluisgevoelens naast bijvoorbeeld de leidinggevende ook een externe vertrouwenspersoon benaderd worden. De directeur van OBS et Buut waaraan et Nabuut verbonden is, kan hiervoor benaderd worden.

Ten aanzien van signaleren:

- a. Is bij de pedagogisch medewerkers het protocol opvallend gedrag en het protocol vermoeden kindermishandeling KDV/BSO inclusief signalenlijst geïmplementeerd, en zetten zij dit waar nodig in.
- b. Is bij de pedagogisch medewerkers het beleid intimiteit, seksualiteit en opvoeden geïmplementeerd en zijn pedagogisch medewerkers op de hoogte van de ontwikkeling van kinderen hierin.

16.3 Wennen

Kinderen die naar et Nabuut gaan, zijn leerlingen van et Buut. Wanneer zij voor het eerst naar et Nabuut gaan, is dat niet zo'n grote overgang in vergelijking met hun schoolsituatie. Kinderen uit de eigen klas en uit de naastgelegen klassen zullen ook naar et Nabuut gaan. Buiten dat kent het kind de ruimtes van et Nabuut al vanuit de schoolsituatie. Ook de pedagogisch medewerkers van et Nabuut zijn vertrouwde personen.

Toch vindt et Nabuut het wel heel belangrijk dat de overgang soepel verloopt. Daarom is het erg belangrijk om gebruik te maken van een wenperiode.

et Nabuut heeft de afspraken over wennen vastgelegd in het Wenbeleid. In de methode 'Pedagogisch Actief' is een hoofdstuk opgenomen, waar in duidelijk observeerbare termen wordt beschreven, waar in de fase van wennen aandacht aan besteed moet worden (zie pedagogische actieboek KDV, hoofdstuk 2).

16.3.1 Het intakegesprek

Bij aanmelding van het kind wordt er een intakegesprek gevoerd. We vinden het prettig als het kind tijdens de intake met de ouders mee komt, dan kunnen we een beeld krijgen van het kind, zodat we later tijdens het wennen de juiste begeleiding kunnen bieden. Tijdens het intakegesprek wordt informatie gegeven en gevraagd en er wordt verteld over de dagindeling, de gewoonten en regels op de groep en de activiteiten die gedaan worden. Ook is er een uitgebreide rondleiding, zo krijgen ouders en kind al een eerste indruk.

Tijdens het intakegesprek worden, indien nodig, met ouders afspraken gemaakt over het wennen. Dan ontvangen zij ook het wenschema. Hoe snel een kind went, hangt van verschillende factoren af, zoals de leeftijd en de mate waarin het zich in het algemeen op zijn gemak voelt op et Buut en bij nieuwe mensen. In de intake wordt dit met ouders besproken, zodat hier in de wenperiode rekening mee kan worden gehouden.

16.3.2 De wenprocedure

Bij nieuwe kinderen wordt over het algemeen gewerkt met een wenschema dat is verdeeld over twee dagen voorafgaand aan de officiële ingangsdatum en twee dagen daarna. Elke keer komt het kind een tijdje langer. Hierdoor komt het kind de eerste vier dagen waarschijnlijk nog niet tot 18.30 uur naar et Nabuut.

Tijdens de wendagen vragen wij ouders om beschikbaar te zijn, zodat de pedagogisch medewerkers eventuele aanvullende vragen kunnen stellen, of kunnen overleggen over hoe het gaat. Wanneer het wennen nog moeilijkheden oplevert, dan kunnen er in overleg aanvullende wenaafspraken gemaakt worden.

et Nabuut hecht veel waarde aan een goede start van kinderen, daarom hebben de pedagogisch medewerkers extra aandacht voor de kinderen die komen wennen. Op de dagen dat het kind voor het eerst komt, wordt er extra op het welbevinden van het kind gelet. Er is binnen het team afgesproken welke pedagogisch medewerker extra zorg draagt voor het kind.

De pedagogisch medewerker introduceert het kind in zijn stamgroep en laat hem kennismaken met de andere kinderen en medewerkers.

16.3.3 Wennen bij plaatsing in meer dan één stamgroep

In sommige gevallen wordt een kind tijdelijk in meer dan één stamgroep geplaatst. Ouders moeten hiervoor schriftelijk toestemming geven. Zodra op alle gewenste dagen plaats is in één stamgroep, zal het kind daar worden geplaatst.

Over het wennen in meer dan één stamgroep worden door de locatiemanager en de ouders afspraken gemaakt. Uitgangspunten daarbij zijn als volgt:

De intakegegevens en afspraken met ouders worden gemaakt in overleg met beide groepen. Het wennen vindt plaats in beide groepen (totaal vier dagdelen). In beide groepen is een pedagogisch medewerker beschikbaar voor het kind, het kind heeft twee vertrouwde gezichten.

Tussen beide groepen wordt informatie uitgewisseld over het verloop van het wennproces van het kind, resultaten hiervan worden besproken met de ouders.

16.3.4 Wennen voor kinderen die doorstromen naar een andere groep

et Nabuut kent de volgende groepen: Kleuterbouw, Onderbouw, Midden- en Bovenbouw en een Verticale groep. Kinderen die op et Buut in de groepen 1 en 2 zitten, gaan naar de Kleuterbouw. Kinderen uit de groepen 3 en 4 naar de Onderbouw en kinderen vanaf groep 5 gaan naar de Midden-Bovenbouwgroep.

Op de dagen dat het stil is, bijvoorbeeld de woensdagmiddag en de vrijdagmiddag worden er verticale groepen gehanteerd. Wel is er dan vaak een indeling van kinderen uit de groepen 1 tot en met 4 en van kinderen uit de groepen 5 tot en met 8.

Kinderen die de leeftijd hebben om door te stromen naar een andere groep, of eerder toe zijn aan een andere groep, gaan een aantal malen naar de andere groep, waarbij de aanwezigheid op de andere groep wordt opgebouwd. Meestal is het wennen geen probleem, want doordat de kinderen allemaal op et Buut zitten kennen zij elkaar van de gezamenlijke activiteiten op et Buut. De vaste pedagogisch medewerker gaat indien nodig mee naar de andere groep. De tijd die het kind daar doorbrengt wordt in een aantal keren opgebouwd, waarbij de tijd dat de eigen pedagogisch medewerker meegaat wordt afgebouwd. Er wordt altijd gekeken naar de behoefte van het kind, bij het wennen. Mochten hier aanpassingen op nodig zijn, dan wordt de wenperiode eventueel verlengd. Ouders hoeven hierbij niet aanwezig te zijn, zij kunnen desgewenst wel een bezoekje aan de nieuwe groep brengen.

16.3.5 Wennen van het kind op een extra (incidentele) opvangdag

Wanneer een kind op een andere groep komt, wegens een incidentele extra opvangdag, zal het ook – zij het in mindere mate - moeten wennen. In die situatie wordt de emotionele veiligheid geborgd door het kind voor te stellen aan de pedagogisch medewerkers, de andere kinderen, de ruimte, de plaats waar spulletjes opgeborgen worden te laten zien en het kind actief uit te nodigen om deel te nemen in het vrije en georganiseerde spel.

16.3.6 Open deuren beleid – verlaten van stamgroep bij spelactiviteiten

Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen regelmatig de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen. Als hierbij ook een ontmoeting met de kinderen van andere groepen wordt geïnitieerd, wordt gesproken over open deurenbeleid. Open deurenbeleid draagt positief bij aan de ontwikkeling van kinderen.